

Medlem indskyder, at det kunne de ikke; men det gjøre de nu, og Politimyndighederne ere i den Retning overordentlig slappe, efter hvad der er mig forebragt, idet det næsten ikke er muligt at faae Noget til alvorligt at straffe dem derfor. Kunde vi faae et Raad om, at intet Fabrikarbeide, allermindst udenlandske Fabrikarbeider, maatte ombæres i Landet af Bispekræmmere, men at Barerne uden Staausel og Barmhertighed bleve konfiskerede, naar man fandt, at denne Ombæring af Husflidsvarer fra Hammerum med flere Herreder kun var et Skalkeskjul for Omsætning af Fabrikvarer, saa var jeg tilfreds. Jeg agter ikke at stemme for Noget, om hvilket man virkelig maatte sige, at det gik ud paa et Angreb paa Landboffiden og den almindelige Næringsfrihed. Men jeg er fra Handlende i min Valgkreds ofte bleven indtrængende anmodet om at gjøre Noget for at hæmme dette Onde. At dette Onde virker stærkt ogsaa paa en saa affides beliggende Landsdel som Bornholm, vidner jo om, hvilket forferdeligt Omfang det har faaet, og hvilken Landeplage det ligefrem maa være i de øvrige, mere let tilgængelige Landsdele. Jeg har ikke fundet nogen bekvem Leilighed til at faae Ordet om denne Sag før nu, thi jeg holder i det Hele ikke af i Tide eller Utide at bringe den Slags Sager frem her i Thinget, som jo dog i og for sig kunne betragtes som mindre væsentlige. Men naar nu endelig en bekvem Leilighed tilbydes sig, da vil jeg sige, at efter min Mening eier Sproget ikke Udtryk, der ere for stærke til at betegne dette Uvæsen, thi det er værre end Uretferdighed. Det gaar ud paa, at visse Folk skulle fra Fødselen af have en vis Forret; det er den eneste ved Fødselen nedarvede Forret, som er tilbage, efter at Udelssprivilegieerne ere ophævede — denne Forret, at hin Hofekræmmerabel derovre i Vestsjælland skal have Lov til at drive en Næring frit og uhindret, som andre Mennekster i Danmark maa kjøbe sig Ret til ved Næringsbevis eller paa anden Maade. Det har forbausset mig meget, at det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg), der ellers taler saa stærkt her i Thinget om Lighed for Loven og Lighed i alle andre Forhold, ogsaa med Hensyn til Næringsadkomster har kunnet forsvare et saa ubilligt og uretferdigt Fortrin som dette, hans ærede Medjyder have derovre paa Vesteregnet. Jeg skal derfor paa det Barmeste anbefale dette Mindretalsforslag, for at vi endelig ved den høie Regerings Medvirking kunde faae sat en Stopper for denne Omløben med Fabrikvarer, indenlandske og udenlandske. Det er klart, at jeg aldrig vilde tage Ordet for, at virkelig hjemmegjorte Husflidsfrembringelser ikke skulde kunne finde en saa let og nem Afslætning som muligt omkring i Niget.

Beth: Jeg skal ikke tillade mig at komme ind paa det Nobiliseringsforsøg, som det ærede Medlem, der nu satte sig, fremkom med med Hensyn til disse Uldhandlere. Jeg skal indskrænke mig til at bemærke, at jeg ikke tror, at Sagen med Føie kan betragtes fra en saadan Side. Som Sagfører her ved Overretten har jeg gjentagne Gange hørt Leilighed til at blive bekendt med Sager, som ere anlagte mod den ene eller den anden af disse Uldhandlere for at have overtraadt den Besjælse, som Reskriptet af 1741 eller andre Reskripter hjemlede dem. Saavidt jeg har forstaaet den Praxis, som i saa Henseende gjør sig gjældende ved Overretten, og den Anskuelse, som derigjennem fremtræder som Rettens, er den i det Væsentlige den, at man støtter disse Uldhandlers Ret paa Reskriptet af 1741, og at man tillader dem at forhandle saadanne Varer, som ere forarbejdede ved Husflid i Hammerum Herred, men derimod straffer dem, hvis der imellem deres Varer findes Gjenstande, som ikke høre til saadanne, der ere forarbejdede ved Husflid i Hammerum Herred, men som de maa have kjøbt andetsteds, navnlig paa Fabrikker. Det viser sig imidlertid under deslige Sager, at det ofte er meget vanskeligt at afgjøre, om de Varer, der findes i saadanne Uldhandlers Besiddelse, virkelig ere forarbejdede ved Husflid i Hammerum Herred eller ikke. Sagen er nemlig den, at Husfliden i Hammerum Herred ikke indskrænker sig til, hvad man kunde kalde egentligt Haandarbeide, men at man ogsaa i Hammerum Herred, omkring paa Landet der, har anskaffet Maskiner, ved hvis Hjælp man ganske vist under Navn af Husflid tilvirker endel af de Varer, der er Tale om. Saadanne Varer, der ere tilvirkede ved Maskiner i Hammerum Herred, hvad der ikke kan kaldes Andet end Husflid, adskille sig i ingen Henseende fra Varer, der ere forarbejdede paa lignende Maskiner andetsteds og kunne derfor ikke kendes derfra. I Reglen gaar det saaledes til, at Barerne sendes til Hammerum Herreds Jurisdiktion, og der optages der et Skjøn af udmeldte Mænd over Barerne; men det er ofte, at dette Skjøn gaar ud paa, at det siges, ja, disse Varer kunne gjerne være forarbejdede i Hammerum Herred, men om de ere forarbejdede andetsteds, hvad der ogsaa gjerne kunde være, kunne vi ikke se. Jeg for mit Bedkommende har aldrig kunnet overbevise mig om, at denne Handelsret medfører saadanne Ulemper, at den bør afflaffes. Det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) har med saa megen Dygtighed og Kjendskab fremst, hvad der kan siges om denne Sag, at jeg for mit Bedkommende ikke tror at kunne sige meget dertil. Saa meget tror jeg, at man ikke vil kunne bestride, at denne Handelsret i Virkeligheden har bidraget til i høi Grad at ophjælpe en Kommune,